

NORSK PETROLEUM

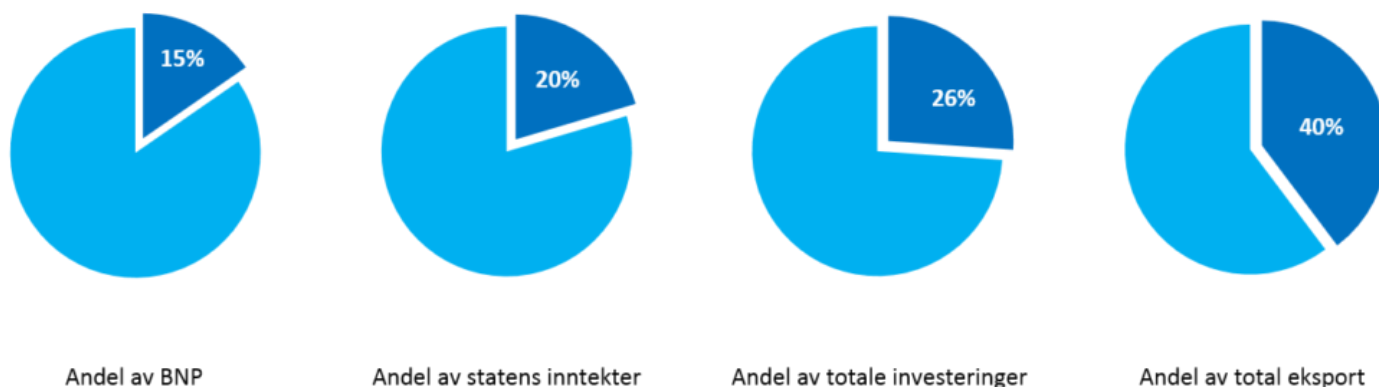
Statens inntekter fra petroleumsvirksomheten falt i 2015. Foreløpig anslag på statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, inkludert skatt, netto kontantstrøm fra SDØE, avgifter og utbytte fra Statoil, var i 2015 på 218 milliarder kroner. Dette er en nedgang på 30 prosent fra 2014 og skyldes i hovedsak reduserte inntekter ettersom prisen på olje har falt betydelig siden andre halvår av 2014.

Da de første utvinningstillatelsene ble tildelt midt på 1960-tallet var det få som forsto hva denne næringen skulle bety for norsk økonomi. Petroleumsvirksomheten er i dag Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi. Måten vi forvalter de enorme petroleumsinntektene på sikrer også at de kommer hele det norske folk til gode – både dagens og framtidige generasjoner. Næringen er derfor svært viktig for norsk økonomi og for finansieringen av det norske velferdssamfunnet.

Siden produksjonen på norsk sokkel startet tidlig på 70-tallet, har verdien av olje og gassproduksjon bidratt med over 12 000 milliarder kroner til Norges brutto nasjonalprodukt målt i dagens kroneverdi. I tillegg kommer verdiskaping fra petroleumsrelaterte varer og tjenester. Samtidig er bare under halvparten av det en regner med er de samlede utvinnbare ressursene på norsk kontinentalsokkel, hentet opp fra bakken.

MAKROØKONOMISKE INDIKATORER FOR PETROLEUMSSEKTOREN, 2015

Inkluderer ikke leverandørindustrien (Kilde: Revidert Nasjonalbudsjett 2016, SSB)

STATENS NETTO KONTANTSTRØM FRA PETROLEUMSVIRKSOMHETEN

Et overordnet prinsipp i norsk petroleumsforvaltning er at leting, utbygging og drift av petroleumsressursene skal skape størst mulige verdier for samfunnet, og at inntektene skal komme staten og dermed hele samfunnet til gode. Hovedbegrunnelsen er den ekstraordinære avkastningen som kommer fra utvinning av petroleumsressursene. Ettersom eiendomsretten til petroleumsressursene tilhører fellesskapet, sikrer staten seg en stor andel av verdiene som skapes gjennom skattlegging og gjennom ordningen med Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE).

Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet i 2015 i milliarder kroner:

Skatter	103,7
Miljø- og arealavgift	6,5
Netto kontantstrøm fra SDØE	92,7
Utbytte fra Statoil	15,4

Statens netto kontantstrøm**218,3**

(Kilde: Statistisk Sentralbyrå - Finansdepartementet)

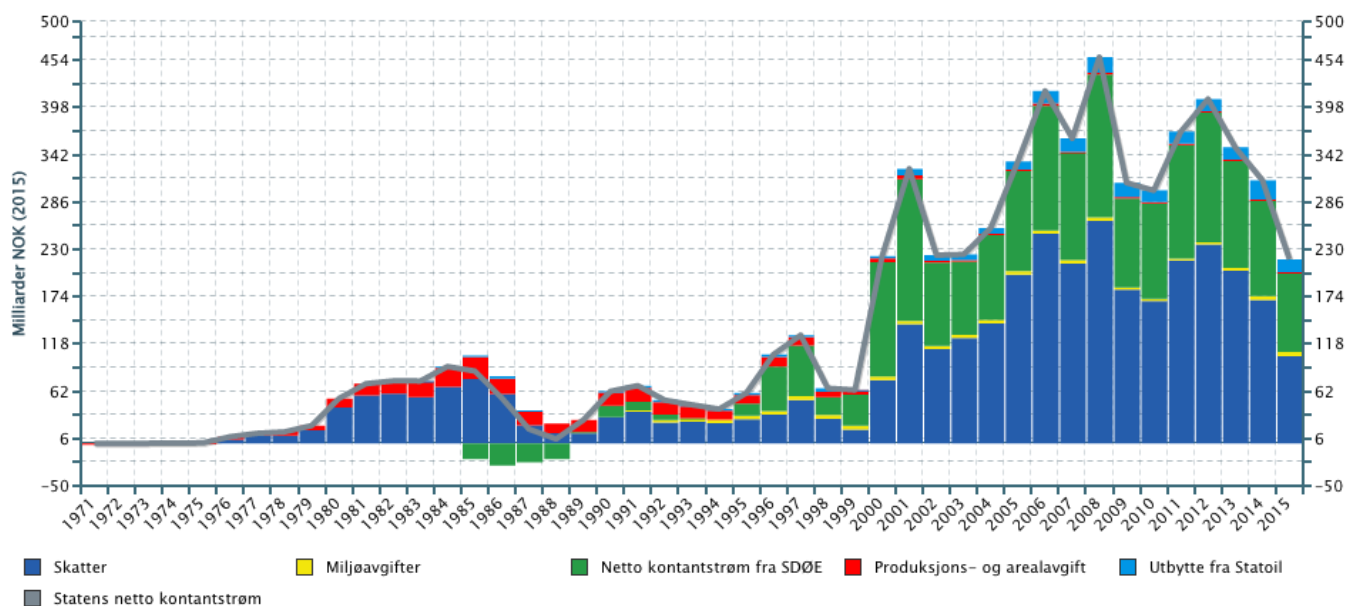
I 2015 var skatteinntektene omtrent 104 milliarder kroner. Statens kontantstrøm fra direkte eierandeler i felt gjennom ordningen med SDØE var på 93 milliarder kroner. I tillegg til utbytte fra Statoil og avgifter var statens samlede netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten i 2015 218,3 milliarder kroner.

Dette er et betydelig fall siden 2014 og skyldes i hovedsak reduserte inntekter som følge av at prisen på olje har falt markert siden andre halvår i 2014. På tross av dette, utgjorde de totale inntektene fra sektoren om lag 20 prosent av statens samlede inntekter i 2015 over nasjonalbudsjettet. I 2016 ventes samlet netto kontantstrøm å bli rundt 130 milliarder kroner.

STATENS NETTO KONTANTSTRØM FRA PETROLEUMSVIRKSOMHETEN, 1971-2015

Oppdatert: 11.05.2016

Kilde: Finansdepartementet, Statistisk sentralbyrå

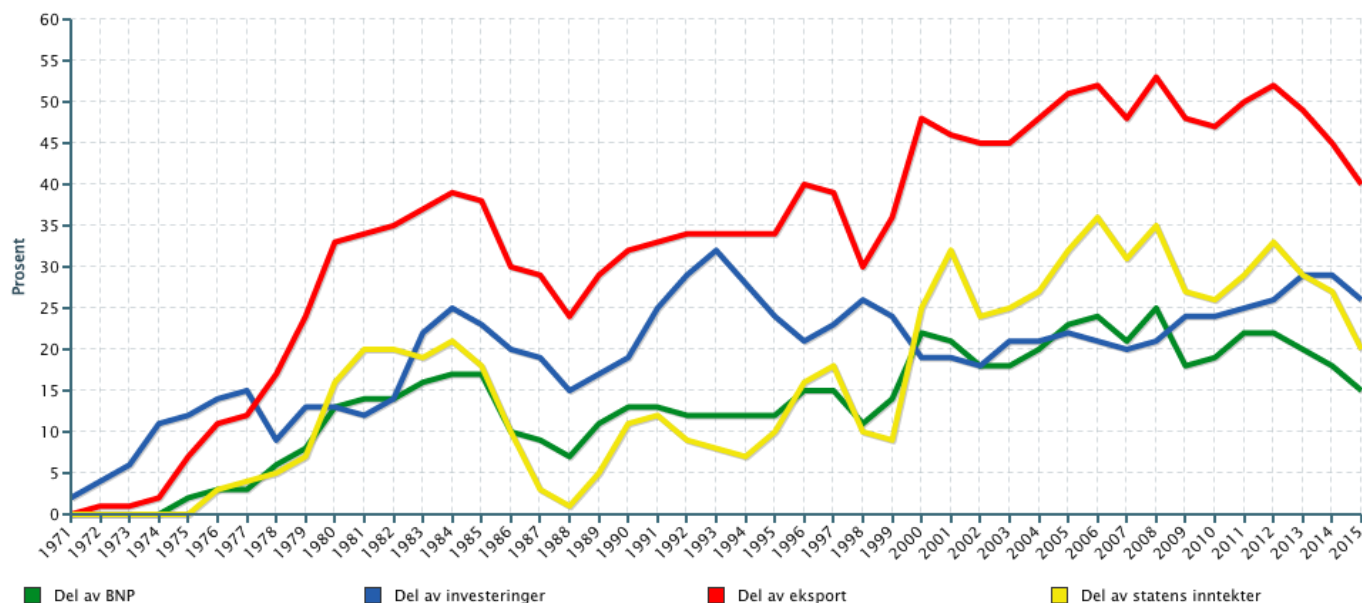
Inntektene fra virksomheten til staten blir overført til Statens pensjonsfond utland (SPU), som ved utgangen av 2015 utgjorde 7 475 milliarder kroner. Gjennom handlingsregelen gjør overføringer fra Statens pensjonsfond utland til statsbudsjettet at vi kan finansiere viktige fellesgoder uten å redusere fondskapitalen. I 2016 vil om lag hver niende krone som brukes over statsbudsjettet komme fra Statens pensjonsfond utland.

Petroleumsvirksomheten er i dag Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi

MAKROØKONOMISKE INDIKATORER FOR PETROLEUMSSEKTOREN, 1971-2015

Oppdatert: 11.05.2016

Kilde: Statistisk sentralbyrå, Finansdepartementet (Nasjonalbudsjettet 2016)

SKATTEINNTEKTER

Systemet for skattelegging av petroleumssressursene bygger på reglene for ordinær bedriftsbeskatning, men er fastsatt i en egen petroleumsskattelov (lov av 13. juni 1975 nr. 35 om skattelegging av undersjøiske petroleumforekomster m.v.). På grunn av den ekstraordinære lønnsomheten ved utvinning av petroleumssressurser, blir oljeselskapene i tillegg ilagt en særskatt. Fra og med 2016 er den ordinære skattesatsen 25 prosent. Særskattesatsen er 53 prosent. Skatteinntektene i 2015 var på omtrent 104 milliarder

Se artikkel om [skattesystemet](#) for mer informasjon.

STATENS DIREKTE ØKONOMISKE ENGASJEMENT (SDØE)

Statens direkte økonomiske engasjement (SDØE) er en ordning der staten eier andeler i mange olje- og gassfelt, rørledninger og landanlegg. Eierandelen i olje- og gassfeltene blir fastsatt i forbindelse med tildelingen av utvinningstillatelsen, og størrelsen varierer fra felt til felt. Som en av flere eiere dekker staten sin del av investeringene og kostnadene og får en tilsvarende del av inntektene fra utvinningstillatelsen.

SDØE ble opprettet med virkning fra 1. januar 1985. Frem til da hadde staten bare hatt eierandeler i utvinningstillatelser gjennom Statoil, som staten da var eneeier av. Statoils deltakerandeler ble i 1985 splittet i en direkte økonomisk del til staten (SDØE) og en del til Statoil. I forbindelse med børsnoteringen av Statoil i 2001, ble ansvaret for oppfølging av SDØE-porteføljen overført fra Statoil til et nytt, statlig forvalterselskap, [Petoro](#). I dag har staten direkte økonomiske deltakerandeler i 174 utvinningstillatelser, 34 produserende felt og dessuten andeler i 15 interessentskap i rørledninger og landanlegg.

Netto kontantstrøm fra SDØE i 2015 var på 92,7 milliarder kroner.

*Oseberg A (Foto:
Harald Pettersen,
Statoil)*

INNTEKTER GJENNOM DIREKTE EIERSKAP I STATOIL

Staten eier 67 prosent av aksjene i Statoil. Som eier i Statoil får staten utbytte på lik linje med andre eiere. Staten fikk i 2015 et utbytte på 15,4 milliarder kroner.

AREAL- OG MILJØAVGIFTER

Arealavgift

Arealavgiften skal medvirke til at tildelte områder blir utforsket på en effektiv måte. Arealavgiften i 2015 utgjorde 1,5 milliarder kroner.

Miljøavgifter

Viktige miljøavgifter for petroleumsvirksomheten er CO₂-avgiften og NO_x-avgiften. I forbindelse med petroleumsvirksomheten er det i tillegg en kvoteplikt. Det innebærer at rettighetshaverselskapene må kjøpe klimakvoter for hvert tonn CO₂ de slipper ut på norsk kontinentalsokkel utover deres tildelte kvote. CO₂-avgiften ble innført i 1991 og er et virkemiddel for å redusere utslipp av CO₂ fra petroleumsvirksomheten. I 2015 varierte kvoteprisen omkring 7-9 euro, tilsvarende 55-80 kroner.

CO₂-avgiften skal betales per standard kubikkmeter (Sm³) gass som brennes eller slippes direkte ut, og per liter olje eller kondensat som brennes. I 2015 var avgiften 1 kroner per liter olje, kondensat eller standardkubikkmeter gass. For naturgass som forbrennes vil dette tilsvare 427 kroner per tonn CO₂. I 2016 er avgiften økt til 1,02 kroner per liter olje, kondensat eller sm³ gass.

Totale CO₂-avgifter utgjorde i 2015 om lag 5 milliarder kroner.

Se artikkel om [utslipp til luft fra petroleumsvirksomheten](#) for mer informasjon.

Oppdatert: 11.05.2016